

Sygn. akt VIA Ca 1276/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA– Anna Orłowska

Sędzia SA– Małgorzata Manowska (spr.)

Sędzia SO del. – Małgorzata Borkowska

Protokolant– sekr. sąd. Agnieszka Janik

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. W.

przeciwko Skarbowi Państwa- Prezesowi Sądu Okręgowego w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 23 maja 2012 r.

sygn. akt XXV C 1068/11

I oddala apelację;

II zasądza od T. W. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1276/12

UZASADNIENIE

T. W. wniósł o uznanie postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie V Cz 2397/11 za niezgodne z prawem i o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Okręgowego w W. kwoty 499 zł odszkodowania za wyrok i 30 zł za bankowa opłatę egzekucyjną oraz 60 zł wpisu od zażalenia na postanowienie odrzucające sprzeciw od nakazu zapłaty z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2008r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu.

Pozwany reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa.

Zarządzeniem z dnia 13 października 2011r. skarga powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie V Cz 2397/11 została wyłączona do odrębnego postępowania i przekazana do rozpoznania do V Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Warszawie według podziału czynności.

W dniu 2 grudnia 2011r. w sprawie V WSC 147/11 zostało wydane orzeczenie odrzucające skargę powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Wyrokiem z dnia 23 maja 2012r. Sąd Okręgowy w Warszawie powództwo o odszkodowanie oddalił.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 2 listopada 1999r. Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy na skutek pozwu Miasta (...) W. - Zarządu (...) w W. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie II Nc 20464/99 zasądzający od T. W. kwotę 70 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 21 stycznia 1999r do dnia zapłaty i kosztami sądowymi w wysokości 15 zł.

W dniu 2 października 2007r. T. W. złożył sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 2 listopada 1999r wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu. W dniu 7 stycznia 2008r. Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie oddalił wniosek T. W. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu i odrzucił sprzeciw, a w dniu 14 kwietnia 2008r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił zażalenie T. W. na postanowienie z dnia 7 stycznia 2008r.

W dniu 4 sierpnia 2009r. T. W. złożył ponowny sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 2 listopada 1999r. bez wniosku o przywrócenie terminu. Postanowieniem z dnia 7 lutego 2011r Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia odrzucił sprzeciw jako wniesiony po terminie i nie zawierający wniosku o przywrócenie terminu ani żadnych nowych okoliczności. Ponadto sąd podkreślił, że poprzedni sprzeciw powoda został prawomocnie rozpoznany i orzeczenie to jest wiążące. Powód zaskarżył postanowienie z 7 lutego 2011r. Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 22 lipca 2011r. w sprawie V Cz 2397/11 oddalił zażalenie powoda wskazując, że rozpoznawany sprzeciw został wniesiony jako drugi, po prawomocnym oddaleniu przez Sąd Okręgowy zażalenia powoda na postanowienie z dnia 7 stycznia 2008r. o odrzuceniu sprzeciwu, które to orzeczenie korzysta z powagi rzeczy osądzonej i kolejne wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty jest niedopuszczalne.

Sąd Okręgowy wskazał, że powód jako źródła szkody wskazuje prawomocne postanowienie sądu drugiej instancji, od którego nie przysługuje skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem. Skarga powoda została odrzucona postanowieniem z dnia 2 grudnia 2011. Wymóg uzyskania przez powoda prejudykatu nie ma, zdaniem Sądu I instancji w niniejszej sprawie zastosowania, bowiem brak jest podstaw do uznania postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie V Cz 2397/11 z dnia 22 lipca 2011r. oddalającego zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia z dnia 7 lutego 2011r. o odrzuceniu sprzeciwu powoda od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym za niezgodne z prawem. Ciężar dowodu niezgodności tego postanowienia z prawem spoczywał na powodzie. Sprzeciw powoda wniesiony po 8 latach od wydania nakazu zapłaty został, zdaniem Sądu Okręgowego odrzucony prawidłowo jako spóźniony, gdyż oddalony został wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu. Przy składaniu ponownego sprzeciwu, powód nie złożył ponownego wniosku o przywrócenie terminu do jego wniesienia więc jedynym możliwym orzeczeniem było odrzucenie sprzeciwu i oddalenie zażalenia na postanowienie odrzucające ponowny sprzeciw. Tym samym brak było podstaw do uznania tego orzeczenia Sądu Okręgowego za niezgodne z prawem. Skoro zaś brak jest w sprawie powoda orzeczenia niezgodnego z prawem to nie zostały spełnione przesłanki art. 417¹ §2 k.c. i nie ma związku przyczynowego między szkodą powoda a zaskarżonym orzeczeniem Sądu Okręgowego z dnia 22 lipca 2011r. w sprawie V Cz 2397/ 11.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie kwoty 499 zł wraz z odsetkami. Powód podniósł zarzuty:

- błędnej wykładni art 136 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że doręczenie pierwszego nakazu zapłaty ma dla pozwanego moc doręczenia zastępczego
- błędnego zastosowania rozporządzenia MS o jednokrotnym awizowaniu przesyłek sądowych uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją SK 35/01 (wyrok z 17 września 2002r)

- błędnej wykładni art 136 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że pozwany przed pierwszym doręczeniem jest zobligowany do zawiadomienia sądu o adresie do doręczeń sądowych pod sankcją doręczenia zastępczego
- błędnej aplikacji art 136 § 1 i 2 k.p.c. według praktyki sądowej jako niezgodnej z art 87 Konstytucji
- błędnego ustalenia faktycznego polegającego na przyjęciu że powód był legitymowany przez kontrolera (...) mimo, że jest on zwolniony za przejazdy komunikacją miejską z powodu I grupy inwalidzkiej
- nie rozróżniania adresu zamieszkania i zameldowania na gruncie prawa cywilnego
- błędnej wykładni art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że to skarżący ma obowiązek wykazania, że nie jechał komunikacją miejską.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest oczywiście bezzasadna.

Na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut dotyczący błędnego zastosowania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 62, poz. 697) w zakresie w jakim zostało ono uznane wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego za niezgodne z konstytucją (wyrok z dnia 17 września 2002r., SK 35/01). W takim przypadku powód winien bowiem w stosownym terminie wystąpić ze skargą o wznowienie postępowania opartą na podstawie wskazaną w przepisie art. 401¹ k.p.c. Przepis przewidujący możliwość wystąpienia ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie wymaga aby strona wyczerpała wszystkie przysługujące jej środki prawne zmierzające do jego zmiany lub uchylecia. Powód tych środków nie wyczerpał.

Abstrahując od powyższego należy stwierdzić, że nie sposób uznać aby postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 22 lipca 2011 roku (V CZ 2397/11), z którego wydaniem powód łączy odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego, było niezgodne z prawem. Postanowieniem tym Sąd Okręgowy prawidłowo oddalił zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia z dnia 7 lutego 2011 roku. Słusznie bowiem Sąd Rejonowy odrzucił sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 2 listopada 1999 roku, skoro po pierwsze został on złożony po terminie określonym w art. 502 § 1 k.p.c., a wraz z nim nie złożono wniosku o przywrócenie terminu, a po drugie był to ponowny sprzeciw wniesiony od tego samego orzeczenia, w sytuacji gdy ten złożony pierwotnie został już prawomocnie odrzucony.

Ponadto odnośnie kwestii doręczenia powodowi nakazu zapłaty należy zauważyć, że w dacie jego doręczenia t.j. w 1999 roku obowiązywało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym, w brzmieniu sprzed wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 września 2002 roku. W punkcie 3 tego wyroku TK orzekł, że § 9 ust. 3 rozporządzenia wskazanego w punkcie 1 traci moc z dniem 31 marca 2003 r. Skutkiem tego orzeczenia nie nadano zatem mocy wstecznej. Tym samym doręczenie dokonane powodowi na podstawie tego przepisu było prawidłowe, co w konsekwencji skutkowało prawidłowym odrzuceniem sprzeciwów wniesionych przez niego z uchybieniem terminu wskazanego w art. 502 § 1 k.p.c.

Poza tym powód przyznał w toku rozprawy odwoławczej, że w istocie w dowodzie osobistym, przed 2002 rokiem, jako swój adres zamieszkania miał wpisany adres swego ojca. Nie wyjaśnił zaś, pomimo ciążącego na nim w tym zakresie ciężaru dowodu, w jaki sposób Zarząd (...) wszedł w posiadanie tego adresu. Najprawdopodobniej powód w istocie w trakcie kontroli biletu okazał dowód z takim adresem, nie wskazując zaś swego prawidłowego, aktualnego w tamtym czasie adresu zamieszkania. Tym samym nie sposób uznać aby powód udowodnił, że doręczenie nakazu zapłaty było nieprawidłowe.

Reasumując brak jest podstaw do uznania, że wskazywane przez powoda postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 lipca 2011 roku było niezgodne z prawem, a tym samym aby powodowi przysługiwało z powodu jego wydania jakiegokolwiek odszkodowanie na podstawie art. 417¹ § 2 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak na wstępie na podstawie art. 385 k.p.c., rozstrzygnięcie o kosztach procesu opierając na przepisie art. 98 k.p.c.